

Příloha 1: Vzor dotazníku pro seniory

Dotazník

Vážená paní, vážený pane,

jsem studentkou Institutu vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity v Praze a ráda bych Vás požádala o vyplnění krátkého dotazníku, který je zaměřený na vzdělávací aktivity pro seniory.

Dotazník je anonymní a data budou použita výhradně pro potřeby moji bakalářské práce, která je realizována ve spolupráci s Městskou knihovnou v Praze a klade si za cíl zefektivnit vzdělávací aktivity pro seniory.

Pokud není uvedeno jinak, zaškrtněte prosím vždy jen jednu odpověď. U odpovědi „jiné“ uveďte prosím Vaši stručnou odpověď. Vyplnění dotazníku Vám nezabere více jak 10 minut. Děkuji za Vaši ochotu.

Lucie Metelková

1) Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž

2) Kolik je Vám let?

- 64 let a méně
- 65 - 74 let
- 75 - 84 let
- 85 let a více

3) Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní vzdělání
- Vyučení bez maturity
- Vyučení s maturitou
- Středoškolské vzdělání
- Vysokoškolské vzdělání

4) Máte ve Vašem okolí možnost vzdělávacích aktivit pro seniory?

- Ano
- Ne
- Nevím

5) Kde získáváte informace o vzdělávacích aktivitách pro seniory?

- Na nástěnkách kulturních, informačních a zdravotnických center
- Od příbuzných a známých
- Z časopisů a letáček
- Z rozhlasu a televize
- Z Internetu
- V knihovně
- Jiné, uveďte prosím kde.....

6) S kým chodíte na vzdělávací akce?

- Sám/sama
- S přáteli, známými
- S rodinnými příslušníky
- Vzdělávací aktivity nenavštěvuji

7) Jak často se vzdělávacích aktivit účastníte?

- 1x týdně a častěji
- 1x za 14 dní
- 1x měsíčně
- 1x za čtvrt roku a méně

8) Jaké aktivizační a vzdělávací akce pro seniory navštěvujete? (Ize zaškrtnout maximálně 3 možnosti)

- Historie
- Zdravý životní styl
- Psychologie a osobní rozvoj
- Filozofie
- Náboženství
- Pohybové aktivity
- Práce na PC
- Právo
- Výtvarné činnosti
- Diskusní kluby
- Studium jazyků
- Paměťové kurzy
- Univerzita 3 věku
- Jiné, uveďte prosím jaké

9) Kde se organizovaného vzdělávání účastníte? (můžete zaškrtnout více odpovědí)

- Aktivity Městské knihovny v Praze
- Aktivity pořádané občanskými sdruženími
- Aktivity pořádané Domy pro seniory
- Aktivity pořádané městskými částmi
- Jiné, uveďte prosím kde.....

10) Preferujete spíše:

- Ucelené kurzy a semináře
- Jednorázové aktivity

11) Jaký přínos pro Vás vzdělávací aktivity obecně představují? (můžete zaškrtnout více odpovědí)

- Náplň volného času
- Smysluplná činnost
- Poznávání nových věcí a činností
- Možnost osobního rozvoje
- Udržení v psychické/fyzické kondici
- Udržet krok s dobou
- Možnost potkávat se s přáteli, poznávat nové lidi
- Jiné, uveďte prosím Váš přínos.....

12) Co Vám brání účastnit se vzdělávacích aktivit pro seniory? (můžete zaškrtnout více odpovědí)

- Zdravotní omezení
- Špatná dopravní obslužnost
- Nedostatek financí
- Malý výběr vzdělávacích aktivit
- Nedostatek času
- Jiné, uveďte prosím Vaši překážku.....

13) Jaké služby pro seniory v Městské knihovně v Praze využíváte? (můžete zaškrtnout více odpovědí)

- Internet zdarma
- Služby informačního centra
- Služby pojízdné knihovny
- Divadelní přestavení, filmové projekce, koncerty
- Pouze výpůjční služby knihovny
- Jiné, uveďte prosím jaké služby.....

14) Jakou vzdělávací aktivitu pro seniory jste v Městské knihovně v Praze navštívil/a? (můžete uvést více odpovědí)

- Seniorské pondělky
- PC kluby pro seniory
- Dámský klub
- Společenské odpoledne 3. věku
- Senioři píší Wikipedii
- Finanční vzdělávání pro seniory
- Trénování paměti
- Workshop origami
- Jiné, uveďte prosím konkrétní aktivitu.....

15) Co se Vám na vzdělávací aktivitě v Městské knihovně v Praze nejvíce líbilo?
(můžete zaškrtnout více odpovědí)

- Osobní přístup lektora
- Bezbariérový přístup
- Ergonomické vybavení prostor
- Termín a čas vzdělávací aktivity
- Frekvence vzdělávací aktivity
- Zajímavý obsah vzdělávací aktivity
- Organizace vzdělávací aktivity
- Poskytnutí materiálu pro další studium
- Jiné, uveďte prosím Váš názor.....

16) Co byste naopak na vzdělávacích aktivitách v Městské knihovně v Praze změnil/a? (můžete zaškrtnout více odpovědí)

- Přístup lektora
- Místnost nebyla bezbariérově přístupná
- Místnost nebyla vhodně osvětlena
- Místnost nebyla akusticky oddělena
- Prostor nebyl vybaven vhodným ergonomickým vybavením
- Nevhodně zvolený čas vzdělávací aktivity
- Nevhodně zvolená frekvence vzdělávací aktivity
- Nezajímavý obsah vzdělávací aktivity
- Neposkytnutí materiálu pro další studium
- Mnoho účastníků ve vzdělávacím kurzu naráz
- Jiné, uveďte prosím Váš názor.....

17) Vaše návrhy, nápady a náměty na zlepšení.

.....

.....

.....

.....

Příloha 2: Vzor individuálního hloubkového rozhovoru

Individuální hloubkový rozhovor se zaměstnanci MKP

- 1) Jaké aktivity nabízí Vaše knihovna pro seniory a o které mají podle Vás senioři největší zájem?
- 2) Dělal(a) si Městská knihovna v Praze pro svoji potřebu nějakou analýzu vzdělávacích aktivit určených pro seniory? Pokud ano, co bylo zjištěno?
- 3) Jaké jsou podle Vás Vaše výhody, nevýhody, příležitosti a hrozby v oblasti vzdělávání seniorů?
- 4) Máte pro vzdělání seniorů dostatek vlastních finančních prostředků, či využíváte dotace nebo dary?
- 5) Máte pro vzdělávání seniorů k dispozici dostatek vhodných prostor, vybavení a pomůcek?
- 6) Máte pro vzdělávání seniorů vlastní lektory nebo využíváte služeb externistů?
- 7) Potýkáte se s nějakým problémem během organizování vzdělávacích aktivit pro seniory?
- 8) Podle jakého klíče si vybíráte vzdělávací aktivity pro seniory do svého programu?
- 9) Jak probíhá propagace a diseminace vzdělávacích programů pro seniory?
- 10) S jakými partnery a vzdělávacími organizacemi na vzdělávacích aktivitách pro seniory spolupracujete?
- 11) Jaké změny plánujete v oblasti poskytování služeb a vzdělávacích aktivit pro seniory v budoucnosti?
- 12) Máte nějaké další náměty a připomínky týkající se vzdělávacích aktivit pro seniory ve Vaší knihovně?

Příloha 3: Individuální hloubkový rozhovor s Mgr. Hradilíkovou

1) Jaké aktivity nabízí Vaše knihovna pro seniory a o které mají podle Vás senioři největší zájem?

Městská knihovna v Praze nabízí seniorům velké množství vzdělávacích aktivit a to jak z hlediska rozsahu, oblasti, struktury i účelu. Naším seniorům nabízíme například „Seniorské pondělky“. Jde o volný cyklus aktivit obvykle v lednu až květnu a od září do prosince. V létě o prázdninách o tento cyklus nebyl valný zájem. Tento vzdělávací program jsem cca před 3 lety dostala na starosti já. Snažíme se o pestré prolínání témat. Po prvním roce nám senioři sami sdělili, o co mají největší zájem. Jednalo se hlavně o ruční práce jako je háčkování, pletení, korálkování, plstění, pedig a vaření. Tyto vzdělávací aktivity se líbí také lidem s nějakým hendikepem. „Seniorské pondělky“ probíhají v prostorách Ústřední knihovny a obvykle jsou plánovány v odpoledních hodinách. Ústřední knihovna dále pro seniory pořádá historické přednášky. Vypomáhají nám s nimi vystudovaní doktoři historie nebo interní zaměstnanci. Naši zaměstnanci často vedou přednášky cestopisné a cestovatelské, které jsou také mezi seniory poměrně populární. Třikrát až čtyřikrát ročně pořádáme kurzy trénování paměti. Obvykle začínáme o půl čtvrté. Minulý rok jsme poprvé začali s kurzy arteterapie. O ně je takový zájem, že nestíháme pokrýt poptávku. Proto jsme na tyto kurzy byli nuceni zavést písemné pořadníky. Mezi další aktivity, které Městská knihovna v Praze nabízí, patří seniorské „PC kluby“, jsou pro začátečníky, ale v některých kurzech učí naši lektori už i pokročilejší dovednosti jako je práce s digitálními fotografiemi. Já mám na starosti pouze vzdělávací kurzy a programy u nás v prostorách Ústřední knihovny nebo pořádané Ústřední knihovnou. Co vím, tak ostatní pobočky si vzdělávací aktivity pro seniory pořádají také, ale ne v takové míře. Víím například o Smíchovské pobočce, která připravila aktivní program pro seniory, ale pro nezájem ho museli bohužel zrušit. Na Barrandově pořádají „PC kluby“, tam jim ale tyto kurzy kolidují s jiným vzdělávacími programy, speciálně v této lokalitě je velká konkurence, z které samozřejmě těží hlavně senioři. Na Pohořelci je komunitní knihovna, má dobrou dojezdovou vzdálenost, bohužel kurzy začínají až po půl šesté večer, tedy po zavírací době knihovny.

- 2) **Dělala si Městská knihovna v Praze pro svoji potřebu nějakou analýzu vzdělávacích aktivit určených pro seniory? Pokud ano, co bylo zjištěno?**
Ne, knihovna nemá k dispozici žádnou takovou studii. Disponuje pouze ústní zpětnou vazbou, kterou někteří senioři našim lektorům na konci kurzu předají. Na rozšiřování služeb není síla.
Rádi bychom však tyto služby lépe organizovali, konsolidovali nebo sjednotili tak, aby se v nich my a senioři lépe orientovali. Zatím je to spíše každá ves jiný pes.
- 3) **Jaké jsou podle Vás Vaše výhody, nevýhody, příležitosti a hrozby v oblasti vzdělávání seniorů?**
Na to Vám bohužel neumím odpovědět. Zaregistrovali jsme, že sílí zájem ze strany seniorů o vzdělávací aktivity a práci s počítačem. Nevím ale, jestli se to týká jen naší knihovny.
Domnívám se, že jde spíše o současný trend nastupující seniorské populace.
- 4) **Máte pro vzdělání seniorů dostatek vlastních finančních prostředků, či využíváte dotace nebo dary?**
Vzdělávací kurzy pro seniory děláme zdarma, výjimečně za symbolický poplatek. Využíváme interní financování, často tyto kurzy lektorují naši zaměstnanci v rámci své práce. Někdy se podaří získat nějaké dotace, bohužel bližší podrobnosti neznám.
- 5) **Máte pro vzdělávání seniorů k dispozici dostatek vhodných prostor, vybavení a pomůcek?**
Tyto aktivity probíhají v prostorách knihovny, pro tyto aktivity je nijak nepřizpůsobujeme. Vycházíme z toho, co máme. Veškeré pomůcky dostávají od nás senioři zdarma. Většinou jde o materiál na výtvarné dílny, jakým je například papír, vlna, plst, korálky a podobně.
- 6) **Máte pro vzdělávání seniorů vlastní lektory nebo využíváte služeb externistů?**
Jak už jsem říkala, většinou využíváme dobrovolníků z řad našich zaměstnanců. Pokud jde o nějaké speciální téma, které nemáme mezi našimi zaměstnanci

pokryté, pak si teprve najmeme externího pracovníka, ale obvykle jen na jednu přednášku nebo na jeden kurz. Naši zaměstnanci nejsou speciálně proškoleni na oblast vzdělávání seniorů. Pokud projeví o konkrétní vzdělávací kurz zájem a nadřízený jim kurz schválí, vždy je rádi na školení ze zaměstnání na potřebnou dobu uvolníme.

7) Potýkáte se s nějakým problémem během organizování vzdělávacích aktivit pro seniory?

Já osobně o žádném takovém problému nevím. Většinou jde jen o provozní záležitosti, nebo že někdo onemocní, tak jako v každé organizaci.

8) Podle jakého klíče si vybíráte vzdělávací aktivity pro seniory do svého programu?

To je velice různé, snažíme se o pestrost a přitom vycházíme z našich zdrojů a možností.

Většinou se jedná o jednorázové akce nebo kratší cykly přednášek. Vzdělávací akce mám v Městské knihovně v Praze na starosti já, ale koordinuji jen vzdělávání v Ústřední knihovně, ostatní pobočky si vzdělávací akce pořádají a režírují sami. My jim do toho nezasahujeme, není to ani možné, personální kapacity nám sotva stačí na naše vzdělávací aktivity. To je jeden z důvodů proč na venek vzniká jakási roztržitost našeho vzdělávacího programu.

9) Jak probíhá propagace a informování seniorů o vzdělávacích programech?

Překvapuje nás to, ale velká část seniorů se orientuje podle webových stránek, ostatní se informují v našem informačním centru anebo se o akcích dozví z našich letáčků či LED televizí, na kterých běží aktuální nabídka našeho programu a služeb. Senioři, kteří pravidelně chodí na naše vzdělávací kurzy, výtvarné dílny anebo PC kluby jsou na tom lépe. Senioři si často mezi sebou vyměňují své zkušenosti a jednotlivé akce a vzdělávací kurzy si mezi sebou doporučují. Často se tedy setkáváme mezi seniory se známými tvářemi.

10) S jakými partnery a vzdělávacími organizacemi na vzdělávacích aktivitách pro seniory spolupracujete?

Na výtvarných dílnách s Českou origami společností, s webovým portálem pro seniory Senvia, s Filozofickou fakultou UK a s Českou unií pro neslyšící. Na víc si bohužel nevzpomenu.

11) Jaké změny plánujete v oblasti poskytování služeb a vzdělávacích aktivit pro seniory v budoucnosti?

To už jsem říkala, hlavně tu konsolidaci vzdělávacích aktivit, aby byla nabídka lépe čitelná i pro seniora.

12) Máte nějaké další náměty a připomínky týkající se vzdělávacích aktivit pro seniory ve Vaší knihovně?

Ne, jen mám obavu o dlouhodobost a utříděnost těchto aktivit. Potýkáme se zejména s provozními problémy. A ani komunikace s některými odděleními není zrovna jednoduchá. Zkrátka si musí všechny změny sednout.

Příloha 4: Individuální hloubkový rozhovor s Mgr. Šormovou

1) Jaké aktivity nabízí Vaše knihovna pro seniory a o které mají podle Vás senioři největší zájem?

„Seniorské pondělky“, „Senioři píší Wikipedii“, v tom jsme poměrně známí dokonce i mediálně. Tento koncept poprvé napadl pana profesora Sokola. Je to takový duchovní otec. Senioři mají spoustu zkušeností a hodně toho zažily, takže v oblastech historie, lékařství, psychologie nebo třeba hudby toho mají hodně, co mohou mladým předat. Já si myslím, že mediálně je naše knihovna hodně známá díky tomuto projektu. Byli jsme s ním dokonce v rádiu. Každý rok pořádáme kurzy pro začátečníky o délce cca 10 hodin, pokročilým pak nabízíme „Wiki klub“, kde jsou společně pokaždé probírána různá témata. Zpočátku jsme si mysleli, že to bude pro seniory velice obtížné. Ovládní počítače není pro seniory samozřejmostí, celá generace pracovala s tištěnou knihou. Navíc speciálně Wikipedie nemá zrovna jednoduché ovládní. Ale jak se ukázalo, převážil pocit uplatnění a snaha něco tady po sobě zanechat.

2) Dělal si Městská knihovna v Praze pro svoji potřebu nějakou analýzu vzdělávacích aktivit určených pro seniory? Pokud ano, co bylo zjištěno?

Ne, knihovna nemá žádný takový materiál k dispozici. Naopak taková studie by se nám velice hodila a ocenili bychom, pokud byste nám výsledky své práce dala volně k dispozici.

3) Jaké jsou podle Vás Vaše výhody, nevýhody, příležitosti a hrozby v oblasti vzdělávání seniorů?

To je zajímavá otázka. Abych řekla pravdu, tak jsme se SWOT analýzou v této oblasti nikdy nezabývali. Vycházíme z naplňování funkce knihovny, což je vzdělávání lidí a práce s nimi. Senioři jsou sociálně ohroženou skupinou a my na ně také tak nahlížíme, proto se snažíme naplnit komunitní funkci knihovny a sledujeme nové trendy v oblasti vzdělávání. Pokud bych se měla zamyslet nad našimi výhodami, pak je to určitě bezpečný veřejný prostor, bezprahový přístup, drtivá většina našich vzdělávacích kurzů je zadarmo anebo za symbolický poplatek. Naší nevýhodou je jistě nedostatek vzdělaných lektorů zejména v oblasti finanční gramotnosti a mediální gramotnosti, naši knihovníci nejsou

vzdělávání k těmto účelům a myslíme si, že je to potřeba. Dále řešíme běžné personální problémy s provozem a službami veřejnosti, občas se potýkáme s nedostatkem personálního zabezpečení daných vzdělávacích aktivit, v tomto případě si najímáme externí spolupracovníky a lektory. Naše klubovny a kancelářské prostory nejsou navrženy na vzdělávací aktivity, snažíme se je za provozu upravovat a rekonstruovat, v nových pobočkách už s těmito prostory počítáme. Dokonce se debatuje o zřízení kreativní laboratoře, kde by si senioři mohli i něco upéct, ušít, vyrobit a podobně. Naší výhodou je také to, že máme vyrovnaný rozpočet a na vzdělávací aktivity jsme za poslední roky dokázali získat granty až ve výši 65% našeho rozpočtu. Za tyto peníze nakupujeme pomůcky (korálky, papíry), většinou je pak na dílnách senioři sami zlikvidují. Doufali jsme, že budou senioři s námi více spolupracovat, že si třeba přinesou vlastní klubička, nebo se nám pochlubí a přinesou vlastnoručně upečenou buchtu. Ale je to spíše výjimka. Místo participace jen pasivně sedí a když se jich zeptáme, koho by si přáli pozvat na další přednášku, tak nám třeba řeknou Karla Gotta, což je samozřejmě mimo naše finanční prostředky nebo nám odpoví: „Tak nám někoho pozvěte Vy.“ Nějak se to tedy minulo účinkem. Ale abych nebyla moc negativní, spousta našich zaměstnanců lektoruje po pracovní době a dělají to rádi a motorem k práci je jejich nadšení. Často mají daný obor vystudovaný anebo je to jejich hobby. Velké příležitosti nám v rámci poskytování vzdělávacích aktivit pro seniory nebo hendikepované poskytuje spolupráce s neziskovými organizacemi. Namátkově bych jmenovala třeba Chartu 77, ale všechny ostatní najdete na našem webu.

4) Máte pro vzdělání seniorů dostatek vlastních finančních prostředků, či využíváte dotace nebo dary?

Jak jsem již řekla, naší výhodou je vyrovnaný rozpočet a financování jak z vlastních zdrojů, tak se nám daří získávat finanční prostředky na vzdělávací aktivity nejenom pro seniory z grantů Evropské unie. Nejsou to velké peníze, ale jsme schopni z nich nakoupit, materiál, pomůcky a z velké částky také zaplatit lektory. Snažíme se tyto kurzy pořádat pro seniora zdarma nebo za symbolický poplatek ve výši několika desítek Kč za jedno setkání.

5) Máte pro vzdělávání seniorů k dispozici dostatek vhodných prostor, vybavení a pomůcek?

Drtivou většinu vzdělávacích aktivit pro seniory pořádáme na našich pobočkách, které jsou přístupné bezbariérově. Některé prostory, které využíváme pro vzdělávací kurzy pro seniory, ale bohužel bezbariérově přístupné nejsou. Týká se to zejména místností ve vyšších patrech, kde není k dispozici výtah. Zatím jsme se ale nesetkali ani se situací, kdy by nám na vzdělávací akci přijel vozíčkář a nemohl se na akci dostat. Snažíme se velkokapacitní akce umísťovat do prostor, které bezbariérové jsou. Zařízení není ideální, ale vycházíme s tím, co máme. Prostory se snažíme rekonstruovat a například PC vybavení máme na vysoké úrovni. Některé pobočky jsou dokonce uzpůsobené pro sluchově postižené, některé pro imobilní občany jiné pro nevidomé. Není jich zrekonstruovaných moc, ale snažíme se, neboť postižených občanů v populaci přibývá a my jsme si toho vědomi.

Pracovní pomůcky nakupujeme a snažíme se je nakupovat s rozmyslem tak, aby nešlo o jednorázovou investici a využívali bychom je častěji. Proto třeba nemůžeme konkurovat například drahým výtvarným kurzům nebo pracovat s drahými PC programy. Konkurence v této oblasti je v Praze velká a proto se do těchto aktivit nepouštíme. Není to ani naší náplní, soustředíme se raději na komunitní setkávání a mezigenerační vzdělávání.

6) Máte pro vzdělávání seniorů vlastní lektory nebo využíváte služeb externistů?

Obecně se snažíme zabezpečit co nejvíc kapacit vlastními lektory, ale záleží na konkrétním tématu a typu pořádané akce. PC kluby například lektorují pouze naši lektoři. Historické přednášky mají na starosti spíše externisté, ale v některém případě je dokáží nahradit i naši vystudovaní historici. U trénování paměti a ručních prací jsou naše kurzy realizovány z 50% našimi zaměstnanci a z 50% externisty. U externistů nerozlišujeme, jestli jde o jednotlivce anebo o neziskovou organizaci či jinou instituci. Bohužel s nimi musíme na každou akci zvlášť uzavírat dohodu o provedení činnosti anebo v případě osvědčené a dlouhodobé spolupráce s nimi máme uzavřenou rámcovou smlouvu. Naši lektoři nemají žádnou speciální kvalifikaci v oblasti gerontologie nebo

andragogiky. Většinou vystudovali obor, ve kterém seniory vzdělávají, anebo je to jejich dlouholetý koníček. Další vzdělávání zaměstnanců je vždy na jejich vlastní vůli. Rozhodně našim zaměstnancům nebráníme v sebevzdělávání, ačkoli je musí vždy schválit jejich nadřízený a často nám kurzy a školení komplikují provoz některých poboček, protože za naše zaměstnance nemáme v době školení potřebnou náhradu.

7) Potýkáte se s nějakým problémem během organizování vzdělávacích aktivit pro seniory?

Závažné problémy nejsou. Setkáváme se s pasivitou seniorů a nedostatkem kolegů. Naši kolegové mají motivaci, to ano, často to dělají dobrovolně a někdy i ve svém vlastním volnu, ale špatně pak stíhají svojí práci. Prostě to nejde příliš dobře skloubit dohromady. Peníze jsou OK a senioři jsou vděčná cílová skupina a většina z nich si naší práce velice váží.

8) Podle jakého klíče si vybíráte vzdělávací aktivity pro seniory do svého programu?

Snažíme se vytvářet pestré programy. Řídíme se vlastními zkušenostmi a podle externích informací. Nemá smysl dělat dlouhé vzdělávací kurzy, jako mají U3V. V Praze je velká konkurence a my pro ně nemáme dostatečné zázemí a finance. Trendy ve vzdělávání seniorů sledujeme na seminářích a celodenních konferencích. Chodí nám i nabídky na spolupráci, vybíráme si. Garantem za tuto oblast je Mgr. Hradilíková. Vzdělávání seniorů je jedna z priorit Městské knihovny v Praze.

9) Jak probíhá propagace a informování seniorů o vzdělávacích programech?

O vzdělávacích aktivitách knihovny informujeme cílové skupiny na našem webu. O našich akcích a vzdělávacích programech se také mohou senioři dozvědět z našich LED obrazovek, které jsou na většině poboček nainstalované.

10) S jakými partnery a vzdělávacími organizacemi na vzdělávacích aktivitách pro seniory spolupracujete?

Jak jsem již zmínila úspěšně a dlouhodobě spolupracujeme s více neziskovými organizacemi. V poslední době zejména s Košárou, která se snaží socializovat do

společnosti hendikepované občany anebo lidi po výkonu trestu, Charta 77, Člověk v tísní, SONS tedy Českou unií neslyšících a mnoha dalšími. Žádnou nechci upozadit, ostatní najdete na našich webových stránkách.

11) Jaké změny plánujete v oblasti poskytování služeb a vzdělávacích aktivit pro seniory v budoucnosti?

Více aktualizovat naše vzdělávací programy v rámci současných trendů a hrozeb, které seniorům hrozí. Senioři přijdou sami jen s tím, co je zajímá. Sami naopak nepřišli na kurzy finanční gramotnosti, mediální gramotnosti a občanského práva a nevíme proč.

Chceme se tímto směrem dále ubírat, ale plánované kurzy jsme museli zrušit, protože na ně nikdo nepřišel. Myslíme si, že je velká konkurence v aktivitách pro seniory a oni hodně zvažují, co si sami vyberou. Bohužel na naší straně nejsou ambice, abychom to lámali přes koleno. Například největší konkurenci v Praze registrujeme na Lužinách, kde funguje 13 klubů pro seniory. Zde vymyslet smysluplný program je velice obtížné.

12) Máte nějaké další náměty a připomínky týkající se vzdělávacích aktivit pro seniory ve Vaší knihovně?

Jak už jsem říkala, uvažuje se s vybudováním kreativní laboratoře, ale to je spíše hudba budoucnosti. V dnešní době se hodně proměňuje vnímání seniora. Dříve babička pletla a pekla pro vnoučata buchty, děda si četl noviny nebo něco doma kutil. Jenže dnes vypadá senior jinak. Bohužel z poslední konference, která byla zaměřena na aktivizaci seniorů, vyplynulo, že pokud je to pro seniory, tak je to druhořadé kvality a automaticky se předpokládá, že jim to musí stačit. Měla jsem z toho hrozný pocit. Myslím si, ale že v budoucnu se budou proměňovat služby, proměňovat charakter těchto aktivit. Je potřeba si uvědomit, že senioři s počítačem ve velké míře již umí, ale pak se chovají jako malé děti, mají najednou „aha efekt“, co všechno tam najdu a tato činnost je pak pro ně velice návyková. Lze tomu předcházet postupným přivykáním ITC a pestrou nabídkou aktivit, kterou pak dají přednost na úkor vysedávání u PC.

Příloha 5: Grafický návrh plakátu

**NETRADIČNÍ PŘEDNÁŠKA MUDR. KARLA
NEŠPORA CSC SPOJENÁ S VÝTVARNOU DÍLNOU
ORIGAMI**

STARÁ MOUDROST PRAVÍ, SMÍCH JE PŮLKA

KOUZELNÉ STŘEDY PRO SENIORY

Ústřední knihovna, Mariánské nám.
1, Praha1, Dílna

Středa 5. září 14:30-16:30

Vstup volný

Registrace na www.mlp.cz

